

[Johannes Jensen.]

brikker, der er underkastet Fabriktilsynet, er forbudt paa Folkekirkens Søn- og Helligdage, hvorefter der kommer et nyt Punktum om, at Fremstilling af Dagblade er tilladt indtil Kl. 9 Søndag Formiddag. Man mener ved denne Omflytning at have muliggjort en yderligere Dispensation for Dagblade til at kunne arbejde om Søndagen i den Tid, de mener er nødvendig for Fremstilling af Mandagsnummeret. Her er det, jeg spørger: Hvad er det, man tænker sig ved dette? Har man blot tænkt sig at ville opretholde Bekendtgørelsen af 2. Februar 1918, saaledes at man tillader, at Dagbladene begynder Kl. 10 Aften, eller er det Meningens dermed at gaa videre med at tillade Søndagsarbejde, end man havde tænkt sig i 1913, og tillige videre, end man havde tænkt sig ved Bekendtgørelsen af 2. Februar 1918?

Hvis Dagbladene skal have denne Dispensation, maa man henvise til tre Undtagelsesbestemmelser. Den første gaar ud paa, at Dispensation kan gives til Virksomheder, der kun kan arbejde visse Tider om Aaret, eller hvis elementære Drivkraft er af en saadan Art, at kontinuerlig Drift er nødvendig. Jeg gaar ud fra, at det ikke kan være i Henhold til denne Bestemmelse, at man paataenker at give Dispensation, da Dagbladsarbejdet foregaar hele Aaret, og Drivkræfter — ja, der er jo ikke Tale om, at Fyret under Dampkedlerne skal slukkes. Det kan altsaa ikke være i Henhold til denne Bestemmelse, man vil give Dispensation.

Dernæst kommer som Punkt 2 Bestemmelsen om, at hvis Hensynet til Befolkningens daglige Forsyning med Livsfor nødenheder nødvendiggør det, kan der gives Dispensation. Vi har skærpene Bestemmelser vedrørende det, man i bogstavelig Forstand kalder Befolkningens Forsyning med Livsfor nødenheder, Arbejde i Bagerier o. s. v. Det kan altsaa ikke være det daglige Brød i bogstavelig Forstand, man tænker paa, det maa være Livsfor nødenheder i anden Forstand. Men jeg skulde være tilbøjelig til at mene, at heller ikke denne Bestemmelse er anvendelig med Hensyn til at give Dispensation.

Saa er der den tredie Bestemmelse, som gaar ud paa, at naar den paagældende Virksomhed har truffet Aftale med Arbejderne angaaende en fastsat Arbejdsfrihed, kan Dispensation ogsaa gives. Nu ved vi alle i dette høje Ting, at vi i de senere Aar har beskæftiget os meget med Arbejds konventioner. Store Bestræbelser er sat ind paa at sikre, at Arbejderne fik et ugent-

ligt Fridøgn, og man har her i Landet ment, at dette Fridøgn helst skulde være om Søndagen. Der er vist ogsaa nogle i vort Samfund, der mener, at paa samme Maade som man har søgt at sikre et ugentligt Fridøgn for Arbejderne, paa samme Maade kunde der være Anledning til at sikre Publikum et ugentligt Fridøgn, i hvilket det uden Paavirkning fra nogen Side kunde søge at danne sig en selvstændig, fornuftig Mening om de Ting, der foregaar. Men jeg er paa den anden Side ganske klar over, at de Kræfter, der hidtil har været og fremdeles vil være i Bevægelse for at forhindre Publikum i at faa et saadant Fridøgn, er saa stærke, at vi maa opgive den Tanke — det er maaske ogsaa kun et Mindretal i Befolkningen, der er saa naivt at tro, at det er noget, man kan bestemme nu. Paa den anden Side maa jeg mene, at de Forhold, vi nu skal ind i, maa være mere klare, vi bør have bedre Viden om, hvad det er, vi gaar ind til, i Stedet for at overlade det til Administrationen. Jeg vil gerne have at vide, hvad der sker: Er dette en Fastholdelse af den Arbejdstid, der nu er ved Dagbladene, eller en yderligere Udvidelse, eller hvad er Meningens? I alt Fald vil jeg understrege, at det, der foreslaas, er et Skridt tilbage fra den sociale Lovgivning, vi ved Fabrikloven af 1913 kom ind paa, og jeg kan henvise til, at selv den konservative Ordfører i den Sag, en Mand, der havde megen social Forstaaelse, Bramsen, i dette høje Ting talte om Natarbejdets skadelige Indflydelse paa Slægtens Sundhedstilstand o. s. v. Hvorvidt man nu skal gaa imod selve den konservative Opfattelse, der gaar tilbage til Aarhundredets Begyndelse, er et Spørgsmaal, jeg ganske skal henstille.

Men saa er der en anden Side af Sagen, og det er den, at den eneste Organisation, der har udtalt sig i denne Sag, er Københavns Bogtrykkerforening. Det er vist en udmærket Organisation, men jeg nævner dette, fordi den dog kun virker herinde i København og kun er Repræsentant for de københavnske Bogtrykkere, medens vi i Provinsen har andre Organisationer, Organisationer af Bladudgivere i Provinsen og Dansk Provinsbogtrykkerforening. Og for at disse Organisationer, hvis de ønsker det, hvad jeg ikke ved noget om, kan faa Lejlighed til at udtale sig om Sagen, vil jeg paa et senere Tidspunkt foreslaa Lovforslaget henvist til et Udvalg.

P. Christensen: Den første Halydel af dette Lovforslag kan der formentlig ikke være delte Meninger om, nemlig om, at den